N° 2736

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

MAANDAG 28 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 April.

Van lieverlede komen de besprekingen van het kongres te Parijs in het openbaar. De *Nord* van gisteren geeft, in een korrespondentie uit Londen, dd. 23 April jongstl., een uittreksel van het protokol der zitting, op den 8 April door het kongres gehouden. Dat uittreksel behelst eene redevoering van den franschen minister, graaf Walewski, in die zitting uitgesproken; eene redevoering waarin hij de aandacht der onderhandelaren vestigt op aangelegenheden, die, schoon vreemd aan de oostersche quæstie, toch ook eene oplossing behoeven, en waarover hij eene gedachtenwisseling verlangt, tusschen de onderhandelaren, vertegenwoordigers der groote mogendheden, ten einde sommige quæstiën op te helderen, zekere beginselen te stellen en inzigten uit te drukken, alleen om in de toekomst den vrede der wereld te verzekeren. Het stuk is belangrijk, waarom wij het hier laten volgen:

»Ik ben thans in de gelegenheid door uw blad een nieuw belangrijk dokument bekend te maken. Het is mij gelukt het protokol der parijsche konferentiën van 8 April in te zien, waarin de italiaansche quæstie ter sprake kwam, en ik zend u, zooveel mogelijk, hierbij den hoofdzakelijken inhoud.

»De fransche minister, graaf Walewski, hield dien dag eene redevoering, die volgenderwijze in het protokol is opgenomen:

»De graaf Walewski achtte het wenschelijk, dat de gevolmagtigden, voor zij scheidden, hunne gedachten wisselden over verscheidene onderwerpen, die eene regeling behoefden en meende het nuttig dat men zich daarmede onledig hield, ten einde nieuwe verwikkelingen te voorkomen. Hoewel in het bijzonder ter regeling der oostersche quæstie bijeengekomen, kon het kongres toch, naar de meening van Frankrijks eersten gevolmagtigde, zich later verwijten dat zij van de gelegenheid die de vertegenwoordigers der groote mogendheden vereenigt, geen gebruik gemaakt hebben om zekere vragen op te helderen, zekere beginselen vast te stellen en gevoelens te kennen te geven, en dit alleen met het doel den wereldvrede voor de toekomst te verzekeren, doordien men de wolken, die zich aan den politieken horizont vertoonen, verstrooit, voor zij dreigend zijn geworden.

»Men kan niet ontkennen, zegt hij, dat *Griekenland* zich niet in een normalen toestand bevindt. De anarchie, waaraan dit land werd prijs gegeven, heeft Frankrijk en Engeland genoopt troepen naar den Pyræus te zenden, en wel in een oogenblik, dat het hunne legers niet aan werk ontbrak. Het kongres weet in welken toestand Griekenland zich bevond; het weet ook dat deszelfs tegenwoordige toestand ver van bevredigend is. Zou het daarom niet nuttig zijn, dat de op het kongres vertegenwoordigde mogendheden den wensch te kennen gaven, dat de drie beschermende mogendheden den betreurenswaardigen toestand van het koningrijk aan een rijpelijk onderzoek onderwerpen en de middelen beramen om verbetering te verkrijgen? — De graaf Walewski twijfelt niet dat lord Clarendon zich bij hem aansluit, als hij verklaart, dat de beide regeringen met ongeduld het oogenblik te gemoet zien, waarop het haar vergund zal zijn eene bezetting op te heffen, die zij zonder de ernstigste gevaren geen perk kunnen stellen, zoo lang men niet wezenlijke wijzigingen in den tegenwoordigen stand van zaken in Griekenland heeft gemaakt.

»De eerste gevolmagtigde van Frankrijk herinnert dat de *Kerkerlijke Staten* eveneens in geen normalen toestand verkeeren, zoodat de noodzakelijkheid om dit land niet aan de anarchie over te leveren, Frankrijk even als Oostenrijk heeft doen besluiten aan het verlangen van den heiligen Stoel te voldoen, en eerstgenoemde Rome door zijne troepen liet bezetten, terwijl oostenrijksche troepen de legatiën bezett'en. Hij betoogt dat Frankrijk eene dubbele beweegreden had om aan het verlangen van den heiligen Stoel zonder bedenken te voldoen, en wel als katholieke, als europeesche mogendheid. De titel van oudsten zoon der Kerk, waar Frankrijks souverein trotsch op is, verpligt den Keizer den heiligen Vader bescherming en hulp te verleenen; de rust der romeinsche Staten, waarvan die van geheel Italië afhangt, staat met de handhaving der orde in Europa in te naauw verband, dan dat Frankrijk het niet van het hoogste belang achtte met alle middelen, ter zijner beschikking, die te verkrijgen. Maar van den anderen kant mag men niet ontkennen, hoe anormaal de stelling eener mogendheid is, die, om te blijven bestaan, door vreemde mogendheden moet worden ondersteund. Graaf Walewski maakt geen bezwaar te verklaren, — en hij hoopt dat graaf Buol betreffende Oostenrijk met deze verklaring zal instemmen, — dat Frankrijk niet alleen bereid is zijne troepen terug te trekken, maar ook ten sterkste naar het oogenblik verlangt, waarop het dit doen kan, zonder de inwendige rust des lands en het gezag der pauselijke Regering in de waagschaal te stellen, in wier welzijn de Keizer, zijn doorluchtige Souverein, nooit zal ophouden het levendigste belang te stellen. De eerste gevolmagtigde van Frankrijk zegt, dat het in het belang van het evenwigt van Europa zeer wenschelijk is, dat de romeinsche regering zich sterk genoeg vestige, opdat de fransche en oostenrijksche troepen de romeinsche Staten zonder gevaar kunnen ontruimen, en hij gelooft dat een in dezen zin uitgedrukte wensch niet nutteloos zou zijn. Hij twijfelt echter geenszins dat de verzekeringen, die Frankrijk en Oostenrijk betreffende hunne gezindheid in dit opzigt zullen geven, overal een gunstigen indruk zullen te weeg brengen.

»Denzelfden loop van denkbeelden vervolgende, vraagt graaf Walewski of het niet wenschelijk is, dat zekere regeringen van het italiaansche schiereiland door goed begrepen amnestiën, de op den dwaalweg gebragte en onbedorven gemoederen tot zich terugbrengende, aan een stelsel een einde maken, dat zijn doel geheel mist en dat, in plaats van de vijanden der orde te treffen, de regeringen verzwakt en der demagogie aanhangers verschaft. Naar zijne meening zou men de regering der *Beide Siciliën*, zoowel als de zaak der orde op het geheele italiaansche schiereiland, eene uitstekende dienst bewijzen, als men deze regering opmerkzaam maakte op den verkeerden weg, dien zij heeft ingeslagen. Hij gelooft dat de in dezen zin gestelde en door de bij het kongres vertegenwoordigde mogendheden gegeven waarschuwingen te beter zullen opgenomen worden, daar het napolitaansche kabinet aan de beweegredenen niet kan twijfelen, waaruit zij voortspruiten.

»De eerste gevolmagtigde van Frankrijk vestigt vervolgens de aandacht van het kongres op een onderwerp, dat, hoewel het Frankrijk hoofdzakelijk betreft, toch van wezenlijk belang voor alle mogendheden in Europa is. Hij acht het onnoodig te zeggen dat men in België dagelijks de voor Frankrijk en zijne regering meest beleedigende en vijandige drukwerken uitgeeft, dat men daar openlijk oproer en moord predikt. Hij herinnert dat nog onlangs belgische dagbladen gewaagd hebben het geheime genootschap, *La Marianne* genaamd, welks strekking en doel bekend zijn, in bescherming te nemen, — dat al deze uitgaven even zoo vele oorlogmachines zijn, die tegen de inwendige rust van Frankrijk door vijanden der maatschappelijke orde gerigt worden, die, sterk door straffeloosheid, welke zij onder de bescherming der belgische wetgeving vinden, de hoop koesteren, hunne misdadige plannen uit te voeren. Graaf Walewski verklaart, dat het behoud der beste betrekkingen tot België de eenige wensch der keizerlijke regering is. Hij voegt er bij dat Frankrijk niet anders dan met lof over het belgische kabinet kan spreken, alsmede over de pogingen, die het doet, om een staat van zaken dragelijk te maken, dien het niet veranderen kan, wijl zijne wetgeving noch toelaat de buitensporigheden der drukpers te beteugelen, noch het initiatief voor eene volstrekte noodzakelijk geworden hervorming te nemen. Wij zouden het betreuren — zegt hij — wanneer wij in de noodzakelijkheid gebragt werden, aan België-zelf de groote behoefte aan eene wijziging der wetgeving begrijpelijk te maken, welke aan zijne regering niet veroorlooft, den eersten der internationale pligten te vervullen, d. i. de pligt, om geene knoeperijen te dulden, die de verstoring der rust in de naburige Staten beoogen. De vertoogen van den sterkere tegenover den zwakkere gelijken te veel op eene bedreiging, dan dat wij niet zouden vermijden, daartoe onze toevlugt te nemen. Wanneer de vertegenwoordigers der groote mogendheden, deze noodzakelijkheid uit hetzelfde oogpunt beschouwende, het gepast achten, hunne meening in dit opzigt uit te spreken, dan is het waarschijnlijk, dat de belgische regering, steunende op de groote meerderheid van het land, in staat zal zijn aan een staat van zaken een einde te maken, die anders vroeger of later moeijelijkheden of zelfs gevaar kan veroorzaken, die in het belang van België van te voren moeten worden bezworen.

»Graaf Walewski stelt aan het kongres voor, zijn arbeid te eindigen met eene verklaring, die eene merkwaardige vordering in het internationaal regt zou maken en door de gansche wereld met den levendigsten dank zou worden opgenomen. Het westfaalsche kongres, zegt hij, heeft de vrijheid van geweten, het Weener kongres de afschaffing van den slavenhandel en de vrijheid der scheepvaart op de rivieren ingevoerd. Het zou der parijzer konferentie waardig zijn, aan de al te langdurige geschillen een einde te maken, door den grondslag te leggen voor een nieuw, gelijkvormig zeeregt. De vier volgende grondstellingen zouden aan dit doel volkomen beantwoorden: 1) Afschaffing der kaperij; 2) de neutrale vlag beschermt alle vijandelijke goederen, behalve oorlogskontrebande; 3) goederen van neutralen, uitgezonderd oorlogskontrebande, kunnen zelfs onder vijandelijke vlag niet in beslag worden genomen; 4) blokkaden zijn slechts verpligtend, wanneer zij in werkelijkheid bestaan".

In een onzer vorige Nommers hebben wij de belangrijkheid van het door Dom Pitra uitgegeven *Spicilegium* besproken. Om eenig denkbeeld te geven van de groote inspanning, die het den geleerden kompilateur gekost heeft om dit werk bij elkander te brengen, verhalen wij hier kortelings de lotgevallen van een manuskript dat in het *Spicilegium* is overgedrukt, en een der belangrijkste stukken deze rijke verzameling uitmaakt. Dom Pitra verhaalt ze zelf vrij uitvoerig in zijne voorrede.

Toen hij nog op het seminarie studeerde en zich met de studie der Kerkvaders onledig hield, trok eene noot in een werk van D. Ceillier zijne aandacht, in welke gezegd werd dat de Jezuïeten in 1730 in de bibliotheek van hun kollegie te Parijs, een handschrift, getiteld: *de Sleutel*, van St. Miletus, Bisschop van Sardes, bezaten, dat de oudste verklaringen der bijbelsche allegoriën bevatte. Dom Pitra had van dat oogenblik af slechts één zorg, die van *den Sleutel* van St. Miletus terug te vinden. Hij zoekt het manuskript in alle bibliotheeken van Frankrijk, maar te vergeefs, doch vindt intusschen eenige aanwijzingen, die hem op het spoor van zijn *Sleutel* kunnen brengen. Zoo blijkt het hem, dat dit handschrift gedurende vijftig jaren de belangstelling der geleerden heeft opgewekt, dat pater Sirmond er kennis van gedragen en pater Lequien het op aanzoek van Grabe overgeschreven had, dat Fabricius er van spreekt, en dat Magnus Crusius en Woog het weder overgeschreven en reeds aanstalten gemaakt hadden, om het uit te geven, toen de bibliotheek van Clermont, bij de opheffing der Jezuïeten-orde, aan de meestbiedenden stuksgewijze verkocht werd. De bibliofiel Gerardus Meermann kocht bij die gelegenheid al de handschriften dezer boekerij op, zoo als uit een overgebleven notitie bleek, en ofschoon *de Sleutel* van Miletus daarop niet uitdrukkelijk vermeld was, mogt men het er toch voor houden, dat die mede in zijn bezit was geraakt.

Dom Pitra vertrok toen naar Nederland om het spoor van zijn handschrift te volgen. Uit eene aanteekening in een boekverkoopers kataloog bleek nu dat *de Sleutel* zich onder de door Meermann aangekochte manuskripten bevonden had. Doch de bibliotheek van dezen geleerde had het lot van zoo vele andere kostbare verzamelingen gedeeld, — de erfgenamen stelden op de met zoo veel zorg bijeengebragte perkamenten geen anderen prijs, dan de geldswaarde, die zij konden opleveren en bragten de boekerij in 1825 te 's Hage in veiling, bij welke gelegenheid het belangrijk en eenig handschrift voor *f* 2,— *zegge twee gulden* verkocht werd. Waar was het gebleven? Alles wat Dom Pitra er van te weten kon komen, was dat het meerendeel der manuskripten naar Engeland

gegaan was, waar zich ook de kopij bevinden moest, die, zoo als boven verhaald is, op aanzoek van Grabe gemaakt was door pater Lequien. In 1845 bragt Dom Pitra een bezoek aan Oxford, waar de heer Dalgairns, een der uitmuntendste leerlingen van Dr. Newman hem beloofde in de papieren van Grabe naar den *Sleutel* onderzoek te doen.

Intusschen ging Dom Pitra naar Straatsburg om in de openbare boekerij der stad, waar sedert de 16de eeuw een belangrijke verzameling handschriften bij een gegaard wordt, nasporingen in het werk te stellen. Hij bladerde in een Codex van de 11de eeuw, op den kataloog onder den titel van *Encyclopédie théologique* aangeduid, en terwijl hij hier en daar eenige plaatsen opzoekt, valt er uit dit boek eenige blaadjes, waarop hij met roode letters dezen titel leest: MILETUS EPISCOPUS, ASIANUS, HUNC LIBRUM EDIDIT, QUEM LIBRUM CLAVORUM APPELLAVIT. Het was *de Sleutel* van Miletus! Vol vreugde over zijn toevalligen vond, begon Dom Pitra in het paleis van den Bisschop van Straatsburg het handschrift over te schrijven, en was daar nog mede bezig toen hij een brief uit Oxford ontving met de kopij van Grabe, die met de uiterste moeite door de leerlingen van doctor Newman ontdekt was. De heer Dalgairns, die het gevonden had, was dadelijk aan het afschrijven gegaan en had dit werk alleen afgebroken om zich tot de Katholieke Kerk te bekeeren.

Toen hij eenmaal in het bezit dezer handschriften was, die hem de titels en den aanvang der hoofdstukken deden kennen, ontdekte Dom Pitra er nog drie anderen, waarvan twee te Troyes, voortkomende uit de bibliotheek van Clairvaux. Dit laatste was onder de etymologische werkjes van St. Izidorus van Sivilië verward geraakt. Een vierde, dat nog al van de anderen verschilde, werd gevonden in de bibliotheek van Poitiers. Het oudste van al die handschriften scheen dat te zijn, wat Sirmond *Mesmianus* noemt, en volgens een noot van Grabe, in de negende eeuw vervaardigd is te gelijk met een bijbel van Theodulphus van Orléans. De onvermoeide Dom Pitra begon nu een nieuw onderzoek om dezen bijbel te vinden en ontdekte er twee in plaats van een, die onder alle opzigten aan elkander gelijk en naar het scheen door dezelfde hand geschreven waren.

Intusschen scheen een zonderling toeval te willen dat, terwijl de werkzame Benediktijn overal de handschriften verzamelde, de eer om *den Sleutel* van Miletus het eerst uit te geven, hem bijna ontroofd werd. De heer Gottlieb Hein, een jong duitsch geleerde, die nasporingen deed in de bibliotheeken van het spaansche schiereiland vond onder de manuskripten van Alcobaça te Lissabon een uiterst onvolledig exemplaar, waarop noch de naam van den schrijver noch die van het werk gevonden werd. Toch vermoedde hij er de waarde van en was reeds begonnen dit brokstuk, dat ligtelijk tot een meer kompleete uitgave zou hebben kunnen leiden, uit te geven, toen de omwenteling van 1848 uitbrak. Hij had het ongeluk deel te nemen aan de wanordelijkheden, waarvan zijn vaderland het tooneel was, en werd te Berlijn bij een oproer in 1849 doodgeschoten. Gottlieb Hein was dus na Sirmond, Grabe, Crusius Magnus, Voog en Galland, de zesde uitgever van *den Sleutel* die door een zonderlingen zamenloop van omstandigheden in de uitgave verhinderd werden, en misschien had dit werk nimmer het licht gezien, als Dom Pitra het zich niet met buitengewonen ijver en onvermoeide inspanning had aangetrokken.

Wat dit handschrift zoo belangrijk maakt zullen wij in een volgend Nommer onzen lezers mededeelen.

Men schrijft uit 's Gravenhage, 25 April:

Heden heeft de Hooge Raad der Nederlanden, kamer van burgerlijke zaken, onder het voorzitterschap van den prezident Mr. F. de Greve, uitspraak gedaan in de bekende zaak van den heer G. Biestraten, r. k. kapellaan, die, vervolgd wegens het in kerkelijk gewaad bedienen der openbare godsdienst op eene openbare plaats, de begraafplaats te Oudenbosch, te dezer zake door de Regtbank te Breda was ontslagen van alle regtsvervolging, welke uitspraak in hooger beroep bij arrest van het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant, was bevestigd, en tegen welk arrest de prokureur-generaal bij dat hof toch had voorzien in kassatie. In strijd met de konklusie van den heer advokaat-generaal Gregory, en genoegzaam in overeenstemming met de gronden, door den advokaat van den gerequireerde, den heer Mr. L. Metman, in het tweede gedeelte zijner pleitrede bijgebragt, heeft de Hooge Raad hoofdzakelijk overwogen, dat feitelijk door den vorigen regter is aangenomen, dat de onderwerpelijke begraafplaats is rond de Kerk en zich van de zuidzijde bevindt aan de openbare straat; dat de muur, waarvan de begraafplaats is omgeven, heeft eene hoogte van 1.25 tot 1.70 duim; doch dat dit niet belet, dat men, op eene lengte van 39 ellen, van de openbare straat kan zien al wat op die begraafplaats voorvalt. Op die feitelijke overweging heeft de Raad hoofdzakelijk beslist, dat deze begraafplaats, zoo als zij hier is omschreven, in den zin van art. 167 der Grondwet, moet worden aangemerkt als eene besloten plaats; dat toch dit art. 167 onderscheidelijk gewaagt van *gebouwen* en *besloten plaatsen*, en dus met deze laatste niet anders *kan* bedoeld hebben dan opene en niet *overdekte* plaatsen, die door een muur, heining of hegge omgeven zijn en daardoor van den openbaren weg afgescheiden; dat zoodanige plaatsen het onderscheidende kenmerk van *besloten plaats* niet kunnen verliezen daardoor, dat hetgeen er op voorvalt, van de openbare straat kan worden waargenomen, daar die omstandigheid geheel afhankelijk is van de meerdere of mindere hoogte van een muur; dat het denkbeeld van besloten plaats toch niet ligt in het denkbeeld van uitzigt, hetgeen daarop mogt bestaan, maar in de omgeving of afscheiding van den openbaren weg; dat bovendien eene begraafplaats, mits van den openbaren weg afgescheiden, zoo als hier ter hoogte van 1.25 el, uit den aard der zaak en naar hare bestemming moet worden beschouwd als eene besloten plaats; zoo als dit kennelijk volgt uit art. 18 der wet van den 23 Prairial jaar X, welke niet in het arrondissement van Breda is executoir verklaard, waarbij de begraafplaatsen, voor zoo veel de kerkelijke plegtigheden betreft, met de kerkgebouwen geheel zijn gelijkgesteld; terwijl verbods-bepalingen op dit stuk alleen toepasselijk zijn op *les ceremonies religieuses hors de l'enceinte de l'église et des lieux de sépulture;* dat uit dit alles volgt, dat de gerequireerde, als bedienaar der openbare godsdienst, het kerkelijk gewaad niet gedragen heeft buiten gebouwen en besloten plaatsen en dus niet kan overtreden de bepalingen der artt. 6 en 9 der wet van 10 September 1853; dat eindelijk, hoezeer ook het beklaagde arrest is gewezen op onaannemelijke gronden, echter het dispositief juist is en het daartegen aangevoerde middel van kassatie niet kan opgaan. Op deze gronden is de voorziening in kassatie *verworpen;* de kosten te dragen door den Staat.

Voorts heeft de Hooge Raad nog uitspraak gedaan in de zaak van den prokureur-generaal bij meergemeld Hof, requirant van kassatie tegen een in hooger beroep gewezen arrest, waarbij de heeren A. van Moorsel c. s., beklaagd van het houden van processiën op den weg van Gestel naar Veldhoven, deswege insgelijks van alle regtsvervolging zijn ontslagen. In deze heeft de Raad in de eerste plaats overwogen, dat bij het beklaagde arrest is uitgemaakt: dat de gerequireerden in den morgen van den 15 September 1855, in de dorpen Gestel en Veldhoven, buiten gebouwen en besloten plaatsen, door het houden van godsdienstige optogten of processiën, openbare godsdienst heeft uitgeoefend, en dat zoodanige optogten reeds van ouds, immers van 1785 af, ten allen tijde, zonder interruptie, te Meerveldhoven zijn gehouden, doch niet, zoo als dit thans heeft plaats gehad, op het grondgebied van Gestel. Vervolgens heeft de Raad beslist, dat, volgens de tweede zinsnede van art. 167 der Grondwet, onder dezelfde bepaling als bij de eerste zinsnede is vermeld, d. i. behoudens de noodige maatregelen ter verzekering van orde en rust, de openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen *blijft geoorloofd, waar zij thans naar de wetten en reglementen is toegelaten;* dat uit de laatste woorden ten duidelijkste blijkt, dat de grondwetgever op het oog heeft gehad openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen, waar zij tijdens de invoering der Grondwet in 1848 werkelijk bestond en wettig in gebruik was; en dat hieruit reeds *eo ipso* volgt, dat de grondwetgever, die ten deze alleen het *status quo* wilde behouden, in geenen deele, bij uitbreiding daarvan, heeft toegelaten godsdienstoefening buiten openbare gebouwen en besloten plaatsen, waar zij destijds niet in gebruik was; dat derhalve, nu *in facto* vaststaat, dat de onderwerpelijke godsdienstige optogt of processie zich niet enkel bepaald heeft tot Meerveldhoven, maar zich ook heeft uitgestrekt tot Gestel, waar dergelijke plegtigheid in 1848 niet in gebruik was; de gerequireerden in zoo verre de bepaling van art. 167, 2de al., der Grondwet hebben overtreden, en daardoor gehandeld in strijd met de wet; dat mitsdien bij het beklaagde arrest, gemeld artikel werkelijk is geschonden en dus behoort te worden gekasseerd. Op deze gronden is het arrest van het Hof in Noordbrabant van den 18 December 1855 vernietigd, en de Hooge Raad heeft krachtens art. 105 der wet op de Regt. Org., ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaak, deze daadzaak verklaard daar te stellen overtreding van art. 9 der wet van 10 September 1853, door, elders dan art. 167 der Grondwet toelaat, de openbare godsdienst uit te oefenen. De gerequireerden zijn mitsdien schuldig verklaard aan die overtreding, en met toepassing van art. 9 van meergemelde wet, verklaard te hebben gehandeld in strijd met de wet, en solidair veroordeeld in de kosten, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en kassatie gevallen.

De kommissaris des Konings in deze provincie heeft aan de burgemeesters en wethouders der gemeenten de volgende cirkulaire doen toekomen:

»Bij eenen brief van den 22sten Maart ll. heeft de fransche gezant alhier de medewerking der nederlandsche Regering verzocht, om de aandacht der belanghebbenden hier te lande te vestigen op de, den 23sten Mei en 7den Junij 1856 en den 22sten Mei en 6 Junij 1857, te Parijs te houden algemeene tentoonstelling van vee, mitsgaders van werktuigen en voortbrengselen van landbouw. De minister van Binnenl. Zaken heeft mij, bij de toezending van een exemplaar, zoo van het fransche als van het hoogduitsche programma, daartoe betrekkelijk, tevens mededeeling gedaan van bovengemelden brief, waaruit onder anderen blijkt:

Dat het programma niets beperkends bevat, zoo wel ten opzigte van de diersoorten, als van de werktuigen, zoodanig, dat, indien enkele soorten van vee daarin niet zijn opgenoemd, deze niettemin zullen worden toegelaten gerangschikt, gekeurd en beoordeeld, en men daarvoor op dezelfde bekrooningen aanspraak zal kunnen maken als voor de rassen in het programma opgenoemd, altijd onder de mits, dat een genoegzaam getal, b. v. *vier* of *vijf* stuks, worden aangebragt: terwijl eene goede ontvangst verzekerd wordt aan werktuigen en gereedschappen voor den landbouw en de verschillende bedrijven van landbouw.

dat het, om de keuring der voortbrengselen van landbouw gemakkelijk te maken, wenschelijk is, dat die in genoegzame hoeveelheid worden verzonden, b. v.; voor graansoorten ten minste ¼ mudde, voor natte waren 1 kan, voor wolle stoffen eene geheele vracht;

dat het raadzaam zijn zal, eene omschrijvende nota bij de verschillende proeven van voortbrengselen te voegen houdende, onder anderen, opgave b. v. van de hoeveelheid melk, die tot het bereiden der kazen is gebezigd;

dat, afgescheiden van het vee, de werktuigen en de voortbrengselen van landbouw, ook zullen worden toegelaten de tot bewaring toebereide voedingsmiddelen, als kunstmatig bereide groenten, kool, boonen, enz., waarvoor ons Vaderland gunstig bekend staat;

dat, onverschillig of de voortbrengselen van melk in dit of wel in het vorige jaar zijn bereid, het bestuur alle mogelijke gepaste maatregelen zal nemen, om die voor het bederf te bewaren; en eindelijk;

dat de fransche regering ten haren laste neemt de transportkosten der voor de tentoonstelling bestemde voorwerpen, te rekenen van de fransche grenzen af, en dat zij ook in het onderhoud en voedsel van het te Parijs aangebragte vee zal voorzien.

»Onder mededeeling van het bovenstaande, heb ik de eer UEd. bij deze uit te noodigen, om de landlieden, veeteelders en fabriekanten van landbouwersgereedschappen, voor zoo ver die binnen uwe gemeente gevestigd zijn, zoo veel mogelijk met het bovenstaande bekend te maken en hunne aandacht op de parijssche tentoonstellingen te vestigen, terwijl, voor het geval, dat de belanghebbenden eenige nadere teregtwijzing of inlichting mogten verlangen, zij door UEd. zouden kunnen worden verwezen naar de in uwe gemeenten of in de meest naburige aanwezige afdeeling der *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, aan welke maatschappij door den minister van Binnenlandsche Zaken in gelijken zin is geschreven, en waarbij mitsdien, even als ter griffie van dit gewest, des verlangd, de vereischte inzage, zoo van den brief van bovengenoemden gezant, als van het programma van de te houden tentoonstelling, en de nadere ter dezer zake verlangde inlichtingen kunnen verkregen worden."

Naar wij vernemen is de koncessie tot de geregelde vaart eener nieuwe stoombootdienst tusschen Zaandam en Amsterdam verleend aan eene onderneming onder den naam van *Zaanl. Stoomboot reederij.*

De arrondissements regtbank (3de Kamer) alhier, heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van H. G. Mulder, uitgever van het weekblad *Asmodee*, beschuldigd van hoon, smaad en laster tegen den minister van Koloniën. De regtbank heeft hem schuldig verklaard, doch niet als bewezen aangenomen dat met het woord »drinkpartij" een officiëel diner was bedoeld, door den minister Pahud in het *Hôtel de l'Europa* gegeven. Hij is mitsdien veroordeeld tot betaling van drie geldboeten van ƒ 100 ieder, en in de kosten.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van mr. E. J. Huber, burgem. van Oldehove, en van D. A. baron Sixma van Heemstra, burgem. Oldekerk, tot sekret. dier gemeenten.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 25 April.

In deze zitting zijn ingekomen: een wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854, en een wets-ontwerp tot afwijking van de bij de wet gestelde regelen van plaatselijke belastingen voor de gemeenten Hoorn, Alkmaar, Purmerend en Kampen.

Over het voorstel van den heer van der Veen, tot het houden eener enquête omtrent de uitvoering van de koncessie tot landaanwinning en verdieping van het vaarwater op het Zwolsche Diep, in het algemeen, hebben de heeren Thorbecke, van Lennep, van Heiden Reinestein en de voorsteller het woord gevoerd.

Na goedkeuring der beide onderdeelen van het voorstel is het, in zijn geheel, in stemming gebragt, en met 28 tegen 19 stemmen aangenomen.

Tegen het houden eener enquête hebben gestemd de heeren Dirks, Wintgens, Storm, Rochussen, Slicher van Domburg, Hoekwater, van Nispen van Sevenaer, Nolthenius, Taets van Amerongen, van Franck, van Reppard, ten Bruggen Hugenholtz,

genholtz, Sloet tot Oldhuis, Westerhoff, Stolte, Schimmelpenninck van der Oije, van Goltstein, van Foreest en de Voorkiter.

De Kamer heeft bepaald dat op aanst. Maandag zullen behandeld worden: 1°. het voorstel van den heer Groen van Prinsterer om naar aanleiding van art. 115 van het reglement van orde, eene bijzondere kommissie te benoemen om over de verzoekschriften, die omtrent de voordragt op het lager onderwijs ingekomen zijn of nog zullen inkomen, een algemeen verslag in te leveren, hetzij voor de beraadslaging, hetzij ... het ontwerp niet in diskussie gebragt wordt, vóór het einde der zitting; 2°. het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor de uitvoering van het plan tot verbetering en verversching met Maaswater der wateren van de zoogenoemde binnenstad van Rotterdam en de daartoe behoorende polders, waaromtrent heden het eindverslag werd uitgebragt.

Op Dingsdag zullen plaats hebben de interpellatiën van den heer van Hoëvell, te rigten aan den minister van Koloniën: 1°. met betrekking tot het Koninklijk besluit van 24 October 1850, n°. 45, aangaande het dienstbaar maken van den delfstoffelijken rijkdom van den Indischen Archipel aan de ontwikkeling van Nederlandsche Nijverheid, en 2°. met betrekking tot de onverwijlde verbetering der slavenreglementen enz.

Aan het einde der zitting heeft de Commissie voor de verzoekschriften omtrent een aantal in hare handen gestelde adressen verslagen uitgebragt.

Op morgen zal de Kamer bijeenkomen tot behandeling van het wets-ontwerp tot wijziging der wet van 1852, houdende regeling der zaken van de voormalige weesen momboirkamers.

DELFT, 24 April. (*R. C.*) De gemeenteraad heeft besloten tot het aangaan eener geldleening, groot vijftig duizend gulden, van welke gelden *f* 40,000 moeten strekken tot herstelling van de kaaimuren der grachten en *f* 10,000 nog voor de gasfabriek zijn benoodigd.

GOUDA, 24 April. Op de veemarkt van heden waren ruim 700 stuks, zoo gekalfde als varekoeijen aangevoerd die tot hooge prijzen verkocht werden. Boter werd tot *f* 60 à 61 vlug opgeruimd.

WORMERVEER, 23 April. De aanvoer van kaas op de markt van heden bestond uit 9 stapels. De prijzen liepen tot *f* 27 voor kleine per 50 Ned. ℔. Gisteren te Purmerend *f* 27 voor kleine per 50 Ned. ℔.

MEDEMBLIK, 23 April. De toevoer op onze kaasmarkt was in de laatste weken van geene beteekenis. Heden waren aangevoerd 11 stapels nieuwe melks hooikaas, die vlug werden verkocht tot *f* 27 de 50 Ned. ℔.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad* Lord Palmerston heeft gisteren in het Huis der Gemeenten gezegd, dat niet meer dan 4000 man troepen naar Kanada zullen worden gezonden en dat het gouvernement geene strijdkrachten naar Kostarika tegen Walker zal rigten.

De HH. Cavour en Lightenvelt zijn te Calais aangekomen op hunnen terugkeer naar Parijs.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 April. Aanstaanden Zaturdag of Maandag zullen waarschijnlijk de nog alhier aanwezige gemagtigden op het kongres hunne laatste zitting houden, ten einde de ratifikatiën uit te wisselen. Den volgenden dag zal de *Moniteur* een aanvang maken met het openbaren der protokollen. Op de keizerlijke drukkerij heeft men bevel met het drukken zooveel spoed als mogelijk te maken. De zetters worden streng gesurveilleerd, opdat niets van de geheimen, in de protokollen vervat, uitlekke.

— De hertog van Alba, vergezeld van de hertogin van Alba en de gravin van Monty, moeder der Keizerin, zal aanstaanden Zaturdag Parijs verlaten, om zich weer naar Madrid te begeven.

ENGELAND.

LONDEN, 24 April. In den *Times* leest men:

»Geen souverein van onzen tijd heeft een zoo schitterenden hofstoet als die, waarmede Koningin Victoria heden morgen verschijnt. Geen oord der wereld kan de wedergade opleveren van het tooneel, hetwelk thans op de wateren van het kanaal gezien wordt. Er zijn vele rijken welke meer legermagt kunnen ten toon spreiden; maar een zoo grootsch schouwspel als de monstering te Spithead kan alleen Engeland geven.

»Aldaar vereenigt zich rondom de Souverein dezer landen eene zeemagt, die niet minder dan twee honderd veertig stoomschepen van verschillende grootte telt. Daaronder zijn er drie die meer dan 100, en zes die 91 stukken geschut voeren; de overige zijn van 80 tot 6 stukken; en behalve deze groote schepen, is er eene vloot van honderd zestig kanonneerbooten, grootendeels gebouwd voor den oorlog tegen Rusland. Gezamenlijk voeren zij 3002 kanonnen, en worden zij voortgestuwd door eene stoomkracht, gelijk staande met de kracht van 30,761 paarden. Tot bemanning dezer vloot zijn niet minder dan 30,000 man noodig. En het zijn niet enkel schepen en matrozen voor eene Zondagsvloot, geschikt om aan eene praalvertooning deel te nemen, of het noodige materieel en de vereischte hoedanigheden voor werkelijke dienst missen. Integendeel, zij zijn allen voor de dienst geschikt; en vele van deze schepen hebben gedurende twee veldtogten in de Oostzee en in de Zwarte Zee rondgezwalkt, wel is waar zonder den vijand aan te vallen of te verslaan, maar hem uittartende en ontmoedigende en tot zelfvernieling de toevlugt doende nemen.

»Doch hoe prachtig eene vloot ook zij, en hoe verbazend groot de massa hout en ijzer die door onze timmerlieden tot zeekasteelen ineen gewerkt is, er is iets van grooter en edeler aard te zien, als men let op de zedelijke kracht, welke die massa bezielt. De zeelieden, welke deze schepen bemannen, en de officieren, onder wier bevel zij staan, zijn hun bedrijf en deszelfs roemrijkste herinneringen waardig. Onder die gansche schare is geen enkel man die gedwongen in de dienst zijner Koningin is getreden; het zijn alle vrijwilligers. De oorlog brak plotseling los over eene natie die tien duizenden personen voor zijne handelscheepvaart bezigt; vrijwillig en met de geestdrift die door het vooruitzigt op strijd en onderscheiding opgewekt wordt, gingen groote scharen zeelieden terstond in 's lands dienst over. Elk nieuw jaar van den oorlog maakte hen meer volmaakt in hun bedrijf, en lokte anderen uit om hun voorbeeld na te volgen. Van de weinige gelegenheden, die zich aanboden, om zeemansmoed te doen blijken, hebben zij alle mogelijke gebruik gemaakt. Wanneer zij in hun eigen element daartoe de gelegenheid niet vonden, sloegen zij volijverig de hand aan het werk om hunne strijdmakkers op het land te helpen. Elke soort van arbeid, te beginnen met het overbrengen van oorlogsmaterieel en tot het bedienen der batterijen toe, is door hen verrigt met eene blijmoedigheid en goeden wil, die men niet kon gadeslaan zonder te betreuren dat zoo veel ijver zijn eigenlijken werkkring miste, en dat hun geene gelegenheid te beurt viel om op eene andere wijze te wedijveren met degenen die zich bij Kertsch en Sweaborg onderscheiden hebben.

»Het zou ijdel zijn te bogen op de mogelijke wapenfeiten van zulk eene vloot. Wij vieren het einde en niet het begin van eenen oorlog. Wij werpen niemand den handschoen toe, noch zoeken wij eene kampplaats tot vergrooting onzer magt. Wij hebben geene eerzucht te voldoen door de ingewikkelde bedreiging eener krijgshaftige praalvertooning; maar zonder onredelijkheid meenen wij van de andere natiën den lof van gematigdheid te mogen vragen, wanneer wij met eene zoo groote strijdmagt en met zoo veel vermogen om schielijk strijdmiddelen voort te brengen alle kans op roem, op vergrooting van magt en op wraak hebben laten varen, met het doel om den geesel des oorlogs te stuiten en de zegeningen des vredes terug te brengen.

»Aangaande de strekking van zulk eene praalvertooning om van vijandelijkheden tegen Engeland af te schrikken, gelooven wij eenvoudig dat zulks noodeloos is. Er is geene monstering eener britsche vloot te Spithead noodig om buitenlandsche staatslieden te overtuigen dat Engeland nog even schoone eskaders kan uitrusten als weleer, en ze kan bemannen met zeelieden van even veel heldenmoed als hunne voorvaders. Die daaraan twijfelt, zal waarschijnlijk ook zelfs door de monstering van Spithead niet overtuigd worden; maar aan degenen welke daaraan niet twijfelen zal het stof tot heilzame overdenkingen geven, wanneer zij zien dat een vrij volk, ook onder de belemmeringen des handels en de genietingen des weelde, zich tot den oorlog kan stemmen, om het regt te helpen handhaven en den overweldiger te fnuiken."

— Men leest in de *Weekly Register*: »Op het feest van Maria-boodschap zijn dertig bekeerden tot de Katholieke Kerk door den Eerw. Mr. Dalmasso aangenomen. De plegtigheid heeft in de kapel van Norwood (diocees Southwark) plaats gehad; de bekeerden hebben openlijk hunne geloofsbelijdenis afgelegd in tegenwoordigheid eener menigte geloovigen en van velen hunner protestantsche landgenooten."

— Miss Stanley, dochter van wijlen den anglikaanschen Bisschop van Norwich, is in den schoot der Katholieke Kerk teruggekeerd. Deze dame is onlangs uit de Krim teruggekeerd, waar zij als bestuurderesse der zieken-oppasters werkzaam geweest was.

— Met de *Atlantic* zijn berigten uit New-York van 12 April, benevens 5000 dollars ontvangen.

Het verhandelde in de wetgevende kamers bepaalde zich geheel tot plaatselijke aangelegenheden.

Te Philadelphia is het gebouw der werktuigkundigen in de asch gelegd; de schade wordt op 200,000 dollars begroot.

Aan boord van het uit de haven van New-York naar San Juan, in Nicaragua, bestemde stoomschip Orizaba zijn eenige personen gearresteerd, die zich derwaarts wilden begeven, om tegen de republiek Costarica te strijden. Velen zijn echter met dit vaartuig vertrokken, omdat men niet konde bewijzen, dat hunne reis met een oorlogzuchtig oogmerk in verband stond, ofschoon een ieder het er voor hield, dat zij voor het legertje van Walker waren bestemd.

De *New-York-Herald* laat zich uit Haïti van 8 Maart het onwaarschijnlijke berigt zenden, dat vier engelsche en twee fransche oorlogschepen ter reede van Port au Prince waren aangekomen, terwijl nog andere schepen der Oostzeevloot werden verwacht, en dat eene krijgsmagt van 12 a 14,000 man fransche krijgslieden te Guadeloupe waren aan wal gezet.

— Een amerikaansch blad dat bij elke gelegenheid tegen het verbod opkomt, waarbij in sommige steden der Unie het rooken op straat belet wordt, zegt:

»Men heeft zoo dikwijls het tabaksrooken als iets verderfelijks afgeschilderd, dat het ons genoegen doet eens een voorbeeld te kunnen aanhalen van zijn hoog nut. De Commodore Wilkes bevond zich verleden jaar op een eiland in Oceanië. Een van de weinig beschaafde inboorlingen toonde den vlootvoogd de overblijfselen van een schip door een storm op het strand geworpen, en verhaalde dat de geheele ekwipaadje in de handen der bewoners van het eiland gevallen was. »En waar zijn die menschen gebleven?" vroeg de Commodore. »Zij zijn dood", antwoordde de wilde lakoniek. — »En verder?" — »Opgegeten; ze smaakten goed." — »Hoe, allen?" — Ja allen op één na". — »En waarom werd die ééne gespaard?" — »Hij stonk te veel naar den tabak, — dat smaakt niet, foei!" — Hier kan men uit afleiden dat een rooker, misschien ook een pruimer en zelfs een snuiver, zoo hij in de handen der kannibalen valt, mogelijk wel gedood, maar zeker niet opgegeten zal worden. 't Is altijd een troost."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 24 April. Verscheiden arrestatiën hebben voor eenige dagen plaats gehad.

Naar men zegt, heeft men eene soort van zamenzwering ontdekt tot bevrijding van Polen; de zamenzweerders zouden meestal bestaan uit jonge heethoofden, tot goede familiën behoorende, met name uit het groothertogdom Posen.

Ernstiger is het volgende voorval, voor welks echtheid kan worden ingestaan: Een student, met name Behnsch, dien men alle reden heeft te vermoeden aan verstandsverbijstering te lijden, had het voornemen opgevat om den Koning te vermoorden, doch, alvorens zijne misdaad te volvoeren, een brief geschreven, waarin hij kennis gaf van zijn voornemen en van de redenen, welke hem daartoe aanspoorden. Deze brief kwam toevallig te vroeg in handen van den bevoegden persoon, zoodat Behnsch dadelijk te Charlottenburg werd gearresteerd. Men heeft twee pistolen bij hem gevonden.

Overigens blijft de volmaakste rust te Berlijn heerschen.

— Voor pruissische rekening zijn groote partijen rogge in de Noord-Amerikaansche Staten aangekocht. Eerstdaags worden reeds 10 scheepsladingen daarvan te Hamburg verwacht.

— Een protestantsch theoloog van Erlangen, de heer Stengel, heeft zijne dwalingen te Bamberg afgezworen en in de kathedraal dier stad het Sakrament des Vormsels ontvangen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 April.

ONDERTROUWD (24 April): G. D. Nieman met W. H. Aldenhoven. - H. B. Belder met C. C. E. Adriaan. - G. Jonker met J. H. Fischer. - C. Vorstelman met N. C. Lijbrink. - F. B. Keyser met W. Caron. - G. Luber met B. Kroon van Harpen.

GETROUWD (24 April): P. W. Janssen met F. M. Peters. - C. E. Rappel met C. N. Ellerman. - C. F. L. Briedemeijer met J. M. G. Pouw. - N. Kreuger, wed. met A. Nieuwenhuis. - G. N. Malagrida met C. Sarlemijn, wed.

BEVALLEN (21 April): M. G. R. Visser, geb. Kamphuijs, D. (22 April): H. W. Bisset, geb. Behr, dooden Z. - (23 April): R. M. Cuypers, geb. Paris, Z. - A. C. W. Bastiaans, geb. ... D. - ... geb. ... Z.

OVERLEDEN (24 April): D. Groenewold, geb. Wedel, Z. - (10 April): A. P. Greeve, 5 m. - (27 April): J. M. Eckelboom, geb. Heynert, 43 j. - (22 April): M. M. Gerlandt, 63 j. - A. C. Slipkens, 63 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 April. Belg. leen. 4½ pc. 93¾; Obligatiën 3 pc. 75; id. 4½ pc. 96¾; Spanje 1—3 pc. 23¼; Binnenl. 3 pc. 38; Romeinsche 5 pc. 89; Oostenrijk Metall. 5 pc. 83¼; id. Nat. 5 pc. 81¼.

PARIJS, 25 April. Fransche 4½ pc. 93.75; 3 pc. 74.75; 3 pc. Spanje 38¼; id. ... pc. —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen 91.

LONDEN, 25 April. Cons. 92¼; Spanje binn. 4 pc. 44; id. 4½ pc. 23½; Comité-Bew. 5; Pass. 6¾; Rusl. 5 pc. 108; id. 4½ pc. 94; Holl. 4 pc. 93¼; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. 91½; Braz. 99; Peru 4 pc. 77; Gren. uitg. ...; id. werk. 18 exd.; Mexiko 3 pc. 22¾; Portugal 4 pc. 44; Ecuador ...; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op ...

WEENEN, 25 April. Met. 5 pc. 84¼; id. 4½ pc. 76; Credit Anst. 342½; Wissel op Londen 10.04; Amsterdam ...; Parijs 119¼; Goud 5¼; Zilver 3¼; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 25 April. ... pc. ...; ... pc. Rus... ; id. 5 pc. 105¼.

HAMBURG, 25 April. ... 4½ pc. 36; id. 3 pc. 22¼.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 15/16	Livorno	2/m	f 39¼
»	zigt	» 56 9/16	Napels	»	» 86½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.79
»	zigt	» 56⅛	Weenen	6 w.	» 34¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 85½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,77½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,90
Genua	2/m.	» 45⅞	Rotterdam	»	⅛

Rusl. 5 pc. 100½; 3 pc. Mexikanen 13¼; 5 pc. Sardinië 88½; Wissel op Amst. 36.20; Londen kort 13.7⅛; Weenen —.—.

FRANKFORT, 25 April. 5 pc. Met. 83; 1 pc. Spanje binnenl. 23 15/16; id. 3 pc. 38¼; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 APRIL 4½ u. gebl.	25 APRIL 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62 15/16	62⅝	à	62⅞	62⅝
Dito Dito	3 »	74¾	74 5/16	»	74⅜	
Dito Dito	4 »	93 1/16	92 15/16	»	93 1/16	93
O. I. Leening 1844	4 »	92⅝		»		
Amortisatie	3½ »	89⅝		»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ »	99½		»		
Dito Hollandsche dito				»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »	75¼		»		
Aand. Ned. Bank.	»	146		»		
België, Certifikaten	2½ »	51		»		
Dito *Rothschild*	2½ »	51½	51½	»		
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	24	23 7/16	»	23¾	23¾
Nieuwe	3 »	44¼	43⅝	»		
Binnenlandsche	3 »	38¾	37 15/16	»	38½	38 5/16
Cert. Coup. Sp. Com.		5 5/16	5⅛	»	5 5/16	
Amortisable Schuld		7 1/16	6⅞	»		
Portugal, te Londen	3 »	44⅞	44 11/16	»	44⅞	44¾
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 »	101⅝	101⅝	»		
Dito A°. 1828—1829	5 »	100⅝		»		
Negot. 1831 en 1833	5 »		88¼	»		
Nieuwe Engelsche	4½ »	92½	92⅝	»	92½	
Negot. 1840	4 »	81½	81½	»		
Dito *Stieglitz*	4	81¼	81	»		
Dito Nieuwe	4 »			»		
Certifikaten te Hamburg	5 »			»		
Inschr. op 't Grootboek	6 »			»		
Dito Certifikaten	6 »		62¾	»	63	
Polen, Obligatiën	4 »			»		
Aandeelen 1835		156½		»		
Oostenrijk, Metalliek	5 »	79¼	78⅞	»	79⅛	78 15/16
Dito Nationale	5 »	80¼	79⅞	»	80⅛	79 15/16
Dito 1847	2½ »	40 5/16	40⅛	»	40⅜	
Dito 1851 en 1852	2½ »	40 15/16	40⅛	»	40⅜	
Dito Nieuwe	5 »	84⅛	83⅝	»	83½	83⅝
Dito 1854	5 »	84⅛	83⅝	»	83¾	83⅝
Weener Bank	5 »					
Dito	4½ »			»		
Aand. met Loting fl. 250		f391		»		
Nieuwe dito 1854		322		»		
Pruiss. Aand. 1854	3½ »	198		»		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	»			»		
Dito Orig.				»		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »	105⅛	104¾	»		
Sardinië, te Londen	5 »			»		
Denemarken, dito	3 »	100¼		»		
Louisiana, te Londen	5 »			»		
Brazilië	5 »			»		
Dito 1843	5 »			»		
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	21⅜	21 5/16	»	21⅜	
Dito Onbepaalde	3 »	21⅜	21 5/16	»	21⅜	
Peru	4½ »			»		
Grenada, dito à £ 100	2½ »	17⅜	17 5/16	»	17⅜	
Dito Uitgestelde		7¼	7⅜	»	7 5/16	
Ecuador		2 15/16		»		
Venezuela, te Londen	4½ »	28⅛	28¼	»		
Dito Uitgestelde	1½ »			»		
Grieken B. à £ 100	5 »	5	4⅞	»		

Zonder bijzondere redenen waren op nieuw zoo wel binnen- als buitenlandsche fondsen tot verlaagde koersen verkrijgbaar, inzonderheid was dit het geval met Binnenl. Spanje, waarvan belangrijke partijen aan de markt gebragt werden.

N. 5 pc. Stieglitz 89⅝, 11/16; O. 5 pc. id. 89 11/16; Gren. onb. 17 5/16, ⅜; Venez. onb. 28½; Grieken onb. 4⅞; Credit Anst. f 233, 234; Met. 5 pc. 78¾, 13/16.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM. 25 April. Tarwe in een doen: 131 ℔ o. b. Pools. f 600; 114, 117 ℔ n. dito f 340, 365; 130, 135 ℔ n. Gelders. f 400, 440; 160/2 ℔ Bovenl. Ris f 415; 130 ℔ n. Brunswijker f 420.

Inlandsche Rogge wat lager. Buitenlandsche onveranderd: 123 ℔ Rostocker f 291; 123 ℔ Pommer f 275; 117, 119 ℔ Deensche f 255, 261; 117 ℔ Inlandsche f 255; 118 ℔ dito f 256; 119 ℔ Norder f 268; 120 ℔ Donau f 270.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 115 ℔ Sleeswijksche f 235.

In veiling verkocht; 142 Last Boekw. Amerik. Rogge 116 a 120 ℔ f 246, 268.

Op 9 vaten Olie in April ek. 84; Sept. en Oct. 67½ &. *Raapolie* op 6/w. f 48¼; Vliegend f 47½; 1°. Mei ek. f 45½, ¾, 6; Sept. en Oct. f 37¾, ½, 8; Nov. en Dec. f 38½, ¾. *Lijnolie* op 6/w. f 32¼; Vliegend f 30¾, 1; 1°. Mei ek. f 30¼, ¼; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 29¾, 30. *Hennepolie* op 6/w. f 47½. *Raapkoeken* per 1000 st. 98, 192. *Lijnkoeken* per st. 10¼, 13.

MIDDELBURG, 24 April. Tarwe. Puike Zeeuwsche f 12,40, gewone f 12,25 a 12 naar deugd; puike Walchersche dito begin Beurs f 12,50, later f 12,75 a 13 en einde Beurs is er f 13,35 betaald, mindere f 12 a 12,25 naar deugd. — Rogge f 9 en 9,25. — Gerst. Winter f 6,50 a 6; dito Zomer f 5,25. — Walchersche Witteboonen, ofschoon weinig ter veil, waren aan f 9 a 9,50 te koop. Dito Paardeboonen bijna niet ter veil en voor f 6,75 en 7 gekocht. Walchersche Groene Erwten f 8 a 8,25; Groote f 9,50 a 10 naar deugd. Zeeuwsche Paardeboonen f 6,50. Dito Groene Erwten f 7,50, mits goed kokende. — Raap-Olie f 51,50, Patent-Olie f 53,50 en Lijn-Olie f 37 per Vat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

Bij DUNGENESS, 22 April. Reigers, Barend Willem, en Sanders, Graaf van Nassau, beide Batavia n. Amst.

UITGEZEILD:

HELVOET, 25 April. Holscher, Elisabeth Jacobina, New-York.

Advertentiën.

(2043) Heden overleed, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren en 3 maanden, de Hoog-Welgeboren Jonkvrouwe MARIA ANNA ELISABETH ANTONETTA ALEIDA DE VOOCHT.

ARNHEM, den 21 April 1856.

(2045) Bij de aanstaande keuze voor een lid der Prov. Staten, Haarlem 29 April wordt de aandacht der Kiezers bijzonder gevestigd op

Mr. M. S. P. PABST,

Burgemeester van de Haarlemmermeer, Heemstede.

Eenige Kiezers.

(2047)

Wordt te Koop aangeboden

eene kapitale **HEEREN-HUIZINGE**, buitengewoon gunstig aan den Grindweg gelegen in de Kom van een aanzienlijk Dorp in de Provincie Noord-Brabant, een uurtje afstands van 's Bosch, bestaande in twee welingerigte kapitale **Woningen**, behangen en gestukadoorde Kamers, eene groote Zaal, etc.; **Koetshuis, Stallingen** voor Koebeesten en Paarden; met een aanzienlijk Plein voor het Huis, voor alle Fabrieken geschikt; achter hetzelve een grooten **Tuin** met eene schoone Weide, groot tusschen 1 à 2 Bunders, met exquise Fruit-, Persiken- en andere Boomen, Berceaux, waarachter de Dommel en zeer gunstig voor eene Visscherij, thans eene beklante Brouwerij, waarover des verkiezende ook kan beschikt worden en het grootste gedeelte der Kooppenningen [illegible] *franco* onder Lett. R. aan Gebroeders [illegible]

Iemand van de R. C. Godsdienst, omtrent 40 jaren oud, van goed gedrag en van de beste getuigschriften voorzien, gewoon met paarden om te gaan, bekwaam om een lang vierspan te mennen en geschikt voor vele zaken, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **Koetsier** of ter bediening van een Heer. De hierop reflekteerende gelieve zich te wenden met *franco* brieven onder letter M. G. aan 't Bureau dezer Courant. (2048)

(2051) Op een **Instituut** in Noord-Brabant, wordt gevraagd een **Secondant** van de R. C. Godsdienst, minstens 18 jaren oud, voldoende getuigschriften kunnende produceren en in staat, behalve de gewone vakken der lagere school, ook de Fransche Taal te onderwijzen; eenige kennis in den Zang zal grootelijks tot aanbeveling verstrekken. Salaris naar geschiktheid. Adres *franco* brieven, onder de Letters P. M. Bureau van dit Blad.

CONCERT.

Op Dingsdag den 29 *April* 1856, *des avonds ten* 7 *ure*,

in het ODÉON;

TE GEVEN DOOR DE

Verschillende Élèves der Muziek- en Zangscholen

VAN DEN HEER

WILHELMUS SMITS,

ten voordeele der Arme Kinderen in het Aloysius Gesticht alhier.

Toegangkaarten zijn te bekomen bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN en op den avond van het Concert aan het *Odéon* à f 1.50. (2041)

De Wel-Ed. Heer E. TRAANBOER, Rentenier te Gendringen, bij Arnhem, is door een **GOLDBERGERSCHEN KETTING** van eene veeljarige hoofdpijn genezen.

De Heer J. A. VAN DAM, Opticus te Dordrecht, van verschillende chronische rheumatische kwalen.

De Eerw. Heer L. MATTFELD, Predikant te Misselwarden, in Hanover, van congestien naar het hoofd en rheumatische aandoeningen.

DR. C. SCHREIBER, te Zellerfeld, in Hanover, beveelt ze aan tegen rheumatiek, zenuwlijden gedurende de zwangerschap, overmatig braken en heupwee.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, zenuwtrillen, pijn in de lenden, knubbeljicht, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten worden zeker en spoedig door **Goldberger's Kettingen** genezen.

Zij kosten f 1.80—2.70—3.60—5.40.

JICHT-RINGEN voor f 1.20 en f 1.80.

OORMAGNETEN voor f 1.80 het paar. — INDUCTIONS-APPARATE in kleine Kistjes, die buitengewoon sterk zijn.

VERKOOPHUIS. (2050)

Een Persoon, 35 jaren oud, van solied godsdienstig en kerkelijk gedrag, zag zich gaarne, zoo spoedig mogelijk, liefst bij een Eerw. Pastor geplaatst als **Huisknecht** of als **Koster.** De belanghebbende is in staat met paard en rijtuig om te gaan en tuinwerk te kunnen verrigten. Op ruim salaris zal minder worden gelet dan op welwillende behandeling. Van bevoegde personen kunnen getuigenissen nopens goed humeur enz. worden geproduceerd. Reflecteerenden gelieven zich sub litt. A. A. te adresseren aan JOSUÉ WITZ, Boekdrukker te Arnhem. (2049)

(2044) Aan de Inteekenaren is verzonden de vierde en vijfde aflevering van

HERINNERINGEN

VAN DEN

BARON STRICK VAN LINSCHOTEN.

waarmede dit hoogst belangrijke werk compleet is. De bewerker van hetzelve heeft in de laatste bladen eene treffende narede geleverd, die de waarde van deze uitgave nog aanzienlijk verhoogt. Met onverbiddelijke waarheidsliefde vindt men in dit boek de geschiedenis geschetst van de laatste jaren en feiten medegedeeld betreffende mannen als van Hall, Dirk Donker Curtius, Lightenvelt, Bondt, Groen van Prinsterer, Willem I, II en III, van Rappard, Kempenaer, Luzac, Enslie, Thorbecke, Pahud, Forstner van Dambenoy, L. D. Storm, van Bosse en zoovele andere staatslieden, die zich in de jongste jaren beroemd of berucht gemaakt hebben, dat het in waarheid in ieders handen behoort te komen. Waar geheimen achter een digten sluijer verborgen lagen, is die sluijer verscheurd en de herinneringen van den baron Strick van Linschoten zullen met de

GEDENKSCHRIFTEN

VAN DEN

Graaf van der Duyn van Maasdam

EN DEN

Baron van der Capellen,

(waarvan nog slechts een 30 tal exemplaren voorhanden zijn, die à f 8.— afgeleverd worden) een vraagbaak zijn voor wie vertrouwd wil worden met de slinksche handelingen en staatsbedriegerijen van onzen tijd. —

Tot ultimo dezer maand blijft de inteekening à f 6.— voor de twee deelen, nog geopend, bij den uitgever A. H. van Gorcum te Amsterdam en bij alle soliede boekhandelaren des rijks. Daarna wordt de prijs aanmerkelijk verhoogd, vermits de oplaag van 1000 exemplaren op weinige exempl. na bereids uitgeput is.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt met succes gedebiteerd:

LEVENSGESCHIEDENIS

VAN DEN

HEILIGEN THOMAS VAN VILLANOVA,

BIJGENAAMD

DE ALMOEZENIER,

Aartsbisschop van Valencia in Spanje, van de orde der Eremieten van den H. Augustinus.

Door den Zeer Eerw. Heer J. DABERT, Vicaris-Generaal van Vivier.

Uit het Fransch door een R. C. Priester.

Prijs f 1.25.

Met een welgelijkend portret.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.